

**PROTOKÓŁ OGŁĘDZIN DRZEW PRZEZNACZONYCH DO
WYCINKI PRZY ULICY SIENKIEWICZA W IŁAWIE (TEREN
PRZYLEGAJĄCY DO STADIONU), POD KĄTEM
ZASIEDLENIA ICH PRZEZ PACHNICĘ DĘBOWĄ (*OSMODERMA
EREMITA*) WRAZ Z METODYKĄ EWENTUALNEGO
PRZESIEDLENIA LARW I POCZWAREK TEGO GATUNKU**

Wykonawca:

**BB CONSULTING
BARTŁOMIEJ BUJNIK**

ul. Wojska Polskiego 2/2
82-300 Elbląg

TEL. 507-727-920 MAIL: bbconsulting2011@tlen.pl

Stanowisko	Imię i Nazwisko	Podpis
Kierownik opracowania	mgr Bartłomiej Bujnik	 BB CONSULTING mgr Bartłomiej Bujnik 82-300 Elbląg ul. Wojska Polskiego 2/2 507-727-920 REGON 280342597 NIP 537-215-63-79

Elbląg, marzec 2011 r.

SPIS TREŚCI:

1. Zakres i cel opracowania	str.2
2. Inwentaryzacja przyrodnicza	str.3
2.1 Metodyka	str.3
2.2 Wyniki inwentaryzacji	str.3
3. Metodyka przesiedlenia larw i poczwerek pachnicy dębowej (<i>Osmoderma eremita</i>)	str.4
4. Dokumentacja fotograficzna	str.7
5. Podkłady mapowe wraz z opisem	Str.10

1. Zakres i cel opracowania:

Przedmiotem opracowania jest wykonanie oględzin drzew przeznaczonych do wycinki przy ulicy Sienkiewicza w Iławie wraz z określeniem metodyki przesiedlenia larw i poczwerek pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*).

W związku ze zleceniem z Urzędu Miasta Iława z dnia 25.03.2011 r., w dniu 26.03.2011 r. przeprowadzono wizję terenową, w trakcie której badano zadrzewienia ujęte w dokumentacji projektowej zgodnie z oznaczeniami umieszczonymi na mapie.

W wizji terenowej wzięli udział:

Agnieszka Mijas – Urząd Miasta Iława

Bartłomiej Bujnik – BB CONSULTING

Wyniki ujęte w inwentaryzacji pochodzą z badań własnych przeprowadzonych 26 marca 2011 r. przez Bartłomieja Bujnika (specjalista entomolog).

2. Inwentaryzacja

2.1 Metodyka

Drzewa badano jednokrotnie. Sprawdzano obecność dziupli, ich dostępność, a następnie w przypadku obecności próchnowiska, pobierano próbę (wielkość próby zależała od dostępności i wielkości próchnowiska). Po dokonaniu analizy próby, pobrane próchno wsypywano z powrotem do dziupli.

Dokładnie sprawdzono również bezpośrednio otoczenie drzewa, zwracając szczególną uwagę na charakterystyczne dla występowania pachnicy niskie ujścia dziupli, przez które wycieka woda, wynosząc z dziupli odchody larw. Często również odchody larw oraz szczątki owadów doskonałych wynoszone są przez mrówki, bądź też samoistnie wypadają z dziupli podczas żerowania larw.

2.2 Wyniki inwentaryzacji

Badania przeprowadzone 26.03.2011 r. nie wykazały obecności gatunków owadów prawem chronionych. Badane drzewa charakteryzowały się bardzo dobrym stanem zdrowotnym (fot. 1, 2), poza pękniętym dębem szypułkowym oznaczonym na mapie nr 8, w którym stwierdzono niewielkie próchnowisko (fot. 3). W pobliżu pęknięcia na martwicy osłaniającej próchnowisko widoczne są ślady wypalenia, co sugeruje, iż w przeszłości ilość próchna w drzewie mogła być znacznie większa.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Panią Agnieszkę Mijas (UM Iława) w rzeczonym drzewie przedstawiciele RDOŚ stwierdzili obecność pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*). Nie można jednoznacznie wykluczyć obecności pachnicy w tym drzewie, jednakże w dniu 26.03.2011 r. takich śladów nie stwierdzono. W pobliżu drzewa nr 8 w wysypującym się z pęknięcia próchnie stwierdzono pojedyncze odchody wpy marmurkowej *Protactia marmorata*.

3. Metodyka przesiedlenia larw i poczwerek pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*)

W oparciu o własne doświadczenia oraz na podstawie dostępnej literatury przedstawiam Państwu opinię dotyczącą przesiedlenia populacji pachnicy dębowej. Istnieje prawdopodobieństwo iż drzewo oznaczone nr 8, nie będzie zasiedlone przez pachnicę, jednakże z uwagi na brak możliwości jednoznacznego wykluczenia obecności tego gatunku chrząszcza w trakcie wycinki tego drzewa należy zachować najwyższą ostrożność oraz staranność by maksymalnie zminimalizować możliwość uszkodzenia larw i poczwerek. Działania te powinien nadzorować specjalista entomolog.

Istnieje kilka sposobów przesiedlenia pachnicy, są to:

- - przesiedlenie wszystkich form rozwojowych na przygotowane wcześniej siedlisko wraz z całym pniami (duże ryzyko przesuszenia pni a co za tym idzie próchnowisk),
- - przesiedlenie wszystkich form rozwojowych do siedliska zastępczego, spełniającego warunki do rozwoju owadów (wybrane próchnowiska wraz z larwami wsiedla się do drzew dziuplastych dobrze rokujących na przyszłość, tym samym zapewniając przetrwanie przesiedlanej populacji),
- - hodowla owadów w warunkach sztucznych i wzmacnianie wybranych populacji pachnicy osobnikami dorosłymi (głównym kryterium do odrzucenia tej metody są wieloletnie koszty związane z hodowlą chrząszczy, ponadto brak jest danych dotyczących śmiertelności larw w warunkach naturalnych, a tym samym brak możliwości stwierdzenia czy hodowla okazała się sukcesem czy też nie).

Z uwagi na fakt wycinki tylko jednego drzewa, w którym występowanie pachnicy jest prawdopodobne, w przypadku stwierdzenia larw i poczwerek w wycinanym drzewie proponuje się przesiedlić je do miejsca wskazanego przez Pana dr Andrzeja Oleksę prowadzącego liczne badania nad rozsiedleniem pachnicy dębowej w okolicy miasta Iława, wzmacniając zamieszkującą to miejsce populację.

Wycinkę drzew w stwierdzonym siedlisku pachnicy dębowej należy przeprowadzić przy dodatniej temperaturze, w terminach od 1 marca do 15 kwietnia lub od 1 sierpnia do 15 października.

Cięcia wszystkich drzew na wyznaczonych odcinkach winny odbywać się pod nadzorem entomologa, który w razie stwierdzenia pachnicy odpowiednio zabezpieczy wszelkie stadia rozwojowe owada. Związku z tym, że dęby rzadko tworzą dziuple kominowe, w przypadku drzewa nr 8 zaleca się ścinanie drzewa odcinkami: pierwszy na wysokości rozpoczęcia pęknięcia, drugie cięcie w środkowej części pęknięcia, trzecie cięcie na wysokości 1 – 1,2 metra nad gruntem (fot. 4). Najczęściej próchnowisko znajduje się poniżej tej wysokości, a co za tym idzie w trakcie cięcia zminimalizuje się możliwość uszkodzenia larw, jaj i poczwerek zasiedlających ścinane drzewo.

Larwy wybierane z próchnowisk należy podzielić według wieku i umieścić w pojemnikach transportowych o pojemności co najmniej 10 l. Pojemniki należy odpowiednio oznakować, tak by jednoznacznie określały, z którego drzewa pochodzą larwy.

Na podstawie własnych doświadczeń najlepszym rozwiązaniem byłoby wyeliminowanie bądź maksymalne ograniczenie etapu polegającego na przetrzymywaniu owadów w warunkach sztucznych, gdyż brak danych dotyczących śmiertelności larw w naturze prowadzić może do niewłaściwej oceny procesu przesiedlenia.

Dlatego też zalecam by zaraz po wybraniu próchnowiska przewieźć je do wcześniej ustalonego siedliska zastępczego, gdzie nastąpi wsiedlenie. Miejsce, do którego będą wsiedlane pachnice musi poza odpowiednimi wymaganiami biologicznymi spełniać warunek dobrego rokowania zadrzewień na przyszłość.

Przesiedlane owady należy wsiedlać do dziupli zasiedlonych już przez pachnicę. W przypadku wyczerpania otwartych łatwo dostępnym dziupli, należy zastosować siedlisko sztuczne (budki dębowe). Takie postępowanie umożliwi wsiedlenie większej ilości owadów, które następnie w naturalnych warunkach wybiorą same najbardziej odpowiednie dla nich próchnowiska na danym obszarze.

PROTOKÓŁ OGŁĘDZIN DRZEW PRZEZNACZONYCH DO WYCINKI PRZY ULICY SIENKIEWICZA W IŁAWIE (TEREN PRZYLEGAJĄCY DO STADIONU), POD KĄTEM ZASIEDLENIA ICH PRZEZ PACHNICĘ DĘBOWĄ (*Osmoderma eremita*) WRAZ Z METODYKĄ EWENTUALNEGO PRZESIEDLENIA LARW I POCZWAREK TEGO GATUNKU

4. Dokumentacja fotograficzna

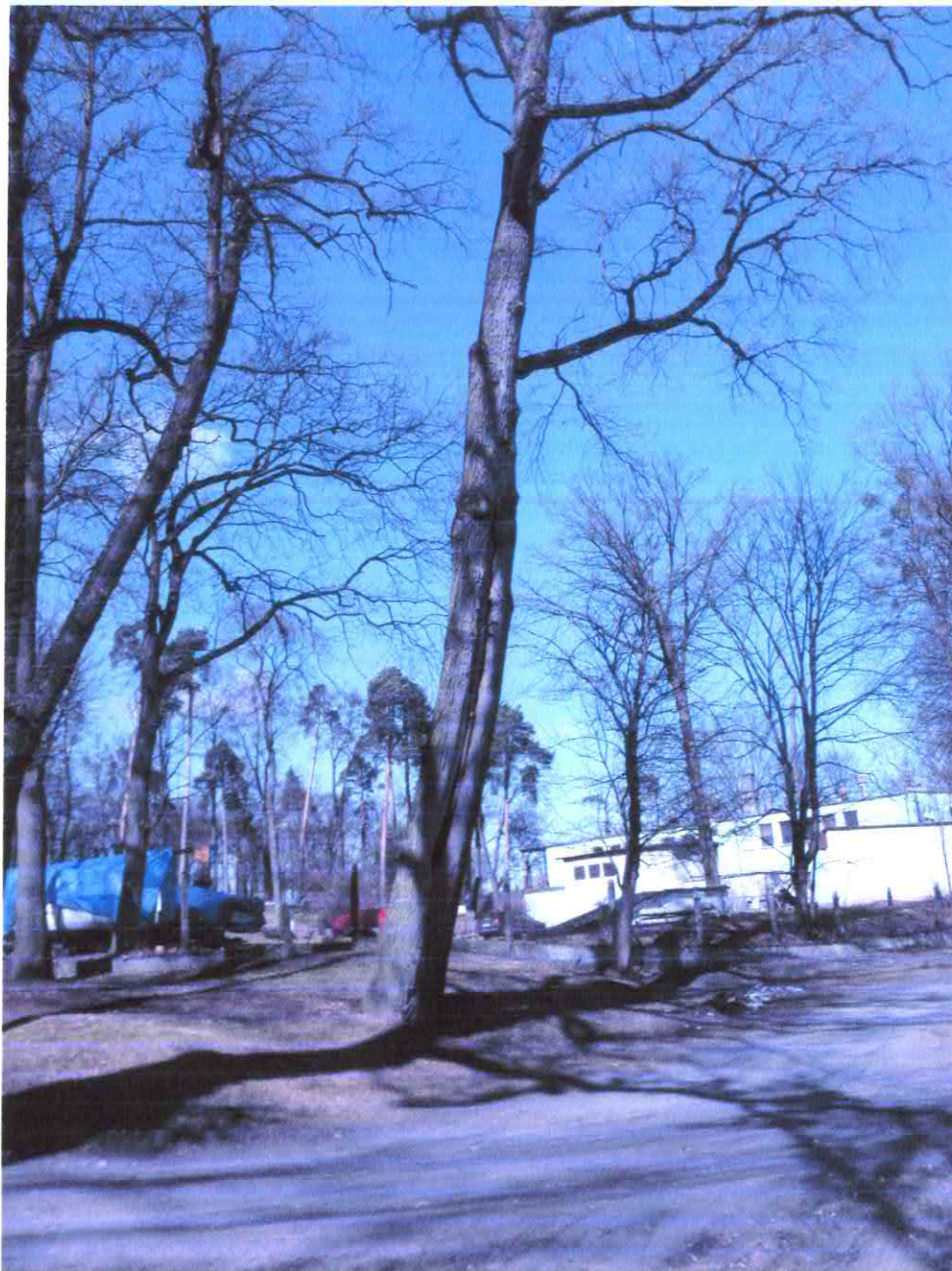

Fot.1 Zdjęcie otoczenia planowanej inwestycji wykonane w marcu 2011 r.

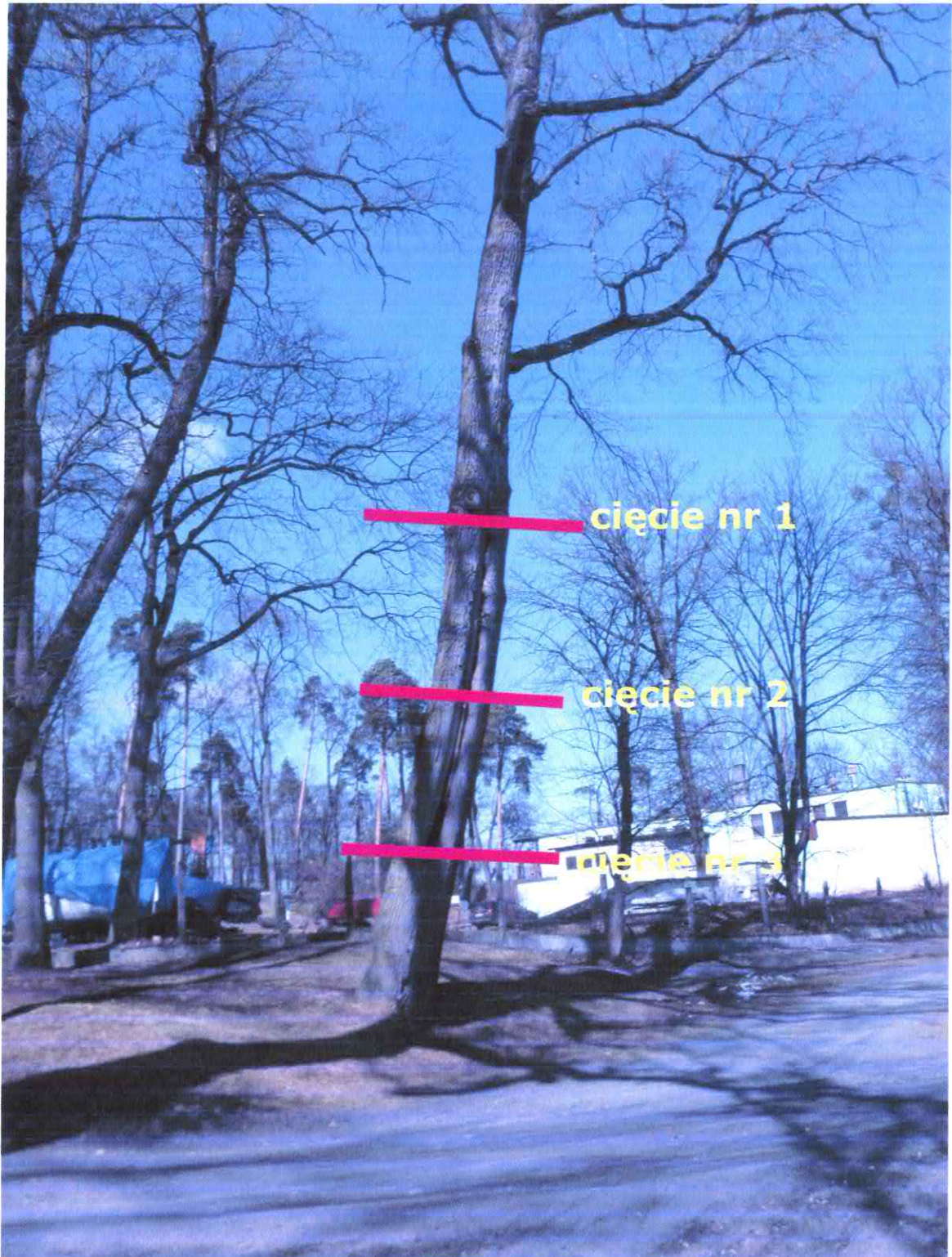
Fot.2 Inwentaryzowane zadrzewienia.

PROTOKÓŁ OGLĘDZIN DRZEW PRZEZNACZONYCH DO WYCINKI PRZY ULICY SIENKIEWICZA W ŁAWIE (TEREN PRZYLEGAJĄCY DO STADIONU), POD KĄTEM ZASIEDLENIA ICH PRZEZ PACHNICĘ DĘBOWĄ (*Osmoderma eremita*) WRAZ Z METODYKĄ EWENTUALNEGO PRZESIEDLENIA LARW I POCZWAREK TEGO GATUNKU

Fot.3 Drzewo nr 8 (dąb szypułkowy) potencjalnie zasiedlony przez pachnicę dębową.

PROTOKÓŁ OGLĘDZIN DRZEW PRZEZNACZONYCH DO WYCINKI PRZY ULICY SIENKIEWICZA W IŁAWIE (TEREN PRZYLEGAJĄCY DO STADIONU), POD KĄTEM ZASIEDLENIA ICH PRZEZ PACHNICĘ DĘBOWĄ (*Osmoderma eremita*) WRAZ Z METODYKĄ EWENTUALNEGO PRZESIEDLENIA LARW I POCZWAREK TEGO GATUNKU

Fot.3 Drzewo nr 8 (dąb szypułkowy) potencjalnie zasiedlony przez pachnicę dębową, propozycja ścinki drzewa.

PROTOKÓŁ OGŁĘDZIN DRZEW PRZEZNACZONYCH DO WYCINKI PRZY ULICY SIENKIEWICZA W IŁAWIE (TEREN PRZYLEGAJĄCY DO STADIONU), POD KĄTEM ZASIEDLENIA ICH PRZEZ PACHNICĘ DĘBOWĄ (*Osmoderma eremita*) WRAZ Z METODYKĄ EWENTUALNEGO PRZESIEDLENIA LARW I POCZWAREK TEGO GATUNKU

- drzewo nr : 1. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
pochyły korona jednostronnie wykształcona
na wys. 1,30 m obw. = 178 cm
- drzewo nr : 2. drzewo nie istniejące
- drzewo nr : 3. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
dolne konary odcięte
na wys. 1,30 m obw. = 178 cm
- drzewo nr : 4. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
na wys. 1,30 m obw. = 181 cm
- drzewo nr : 5. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
korona jednostronnie wykształcona
na wys. 1,30 m obw. = 103 cm
- drzewo nr : 6. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
widoczne dziury i plamy na liściach
na wys. 1,30 m obw. = 245cm
- drzewo nr : 7. Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*)
na wys. 1,30 m obw. = 154cm
- drzewo nr : 8. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
pień rozczepiony
na wys. 1,30 m obw. = 304 cm
- drzewo nr : 9. Klon pospolity (*Acer platanoides*)
pień rozczepiony
na wys. 1,30 m obw. = 132cm
- drzewo nr : 10. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
liczne cięcia sanitarne
na wys. 1,30 m obw. = 307 cm
- drzewo nr : 11. Klon jawor (*Acer pseudoplatanus*)
na wys. 1,30 m obw. = 100cm
- drzewo nr : 12. Klon jawor (*Acer pseudoplatanus*)
tuż nad ziemią rozgałęziają się trzy pnie
1. na wys. 1,30 m obw.= 118cm
2. na wys. 1,30 m obw.= 25cm
3. na wys. 1,30 m obw.= 42cm
- drzewo nr : 13. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
na wys. 1,30 m obw. = 212 cm
- drzewo nr : 14. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
na wys. 1,30 m obw. = 214 cm

Wykaz drzew przeznaczonych do wycinki, na wykazie oznaczono drzewo nr 8 potencjalne siedlisko pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*).